

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kærlighed til Fædrelandet ...

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1942

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Dansk Samling

kærlighed til fædrelandet
er den sande odelsret
kærlighed og intet andet
elsker op en helteæt
kærlighed i pagt med aanden
den faar altid overhaanden.

Ja. i **kærlighedens** rige
magt og ret gaarhaand i haand
knytter som hinandens lige
frit fuldkommenhedens baand
løser paa en yndig maade
saa nødvendighedens gaade.

derfor. hvad end verden siger
og hvad verdensmagten vil
staar og falder jordens riger
dog med **kærlighedens** ild
hvor den blusser. bor livsgrøden
hvor den slukkes. hersker døden.

Lad Dem nu

ikke skræmme af, at jeg siger Arne Sørensen. Denne Mand har gjort et Fejltrin i sit Liv. Djævelen fristede ham med en Mulighed for at komme i Folketinget, og han faldt for Fristelsen — og blev snydt. Men vi har sandelig ikke længere Raad til at sætte vore bedste Mænd i Skammekrogen for et enkelt Fejltrins Skyld. Lad ham et Øjeblik have forvildet sig ind paa Beluksningens Glidebane. Det har han bødte for, og det ophæver ikke, at han har sagt og især skrevet og givet andre Mulighed for at skrive nogle af de stærkeste Danneord, der overhovedet er talt til os i vor foreliggende Situation. Naar engang denne Tids Nedværdigelse og Sorg skal gøres op, da er det Lyspunktet i Danmarkshistorien, at midt i Fejghed og Forræderi og Beregning var der dog ogsaa stadig Mænd af Ja og Nej og gammel Dyd og dansk Oprigtighed.

Kaj Munk,

Lad Dem nu ikke skræmme af, at jeg siger Arne Sørensen. Denne Mand har gjort et Fejltrin i sit Liv. Djævelen fristede ham med en Mulighed for at komme i Folketinget, og han faldt for Fristelsen — og blev snydt. Men vi har sandelig ikke længere Raad til at sætte vore bedste Mænd i Skammekrogen for et enkelt Fejltrins Skyld. Lad ham et Øjeblik have forvildet sig ind paa Beluksningens Glidebane. Det har han bødte for, og det ophæver ikke, at han har sagt og især skrevet og givet andre Mulighed for at skrive nogle af de stærkeste Danneord, der overhovedet er talt til os i vor foreliggende Situation. Naar engang denne Tids Nedværdigelse og Sorg skal gøres op, da er det Lyspunktet i Danmarkshistorien, at midt i Fejghed og Forræderi og Beregning var der dog ogsaa stadig Mænd af Ja og Nej og gammel Dyd og dansk Oprigtighed.

Kaj Munk.

Omslagets Forside: Af Grundtvigs Digt: Kærlighed til
Fædrelandet. Tegnet af Rich. Jessen.

Paa Forlagsvirksomheden *Det tredje Standpunkts* og Foreningen *Dansk Samlings Vegne* tillader vi os at rette følgende Henvendelse*) til Dem:

I Løbet af 1941 har vort Arbejde haft bedre Betingelser end nogensinde før. Mens vor aarlige Omsætning med Bøger, Pjecer, Blade, Kursus, Møder og Studiekredse tidligere aldrig har været over 50.000 og 1940 paa Grund af Folks Usikkerhed overfor den første Krigsvinter endda var nede paa 20.000, havde vi i 1941 en Omsætning paa 160.000. Uden Underskud gennemførte vi i dette Aar at ansætte og lønne et Personale, som tilsidst var oppe paa 13 Heltidsmedarbejdere foruden et lignende Antal ulønnede Aftenmedhjælpere.

Under samme ydre Betingelser som i 1941 skulde vi kunne fastholde dette Omfang ogsaa i 1942 og ogsaa kunne forøge det noget.

Men Arbejdet i 1941 har bragt os i Forbindelse med

16.000 helt nye Navne og Adresser

ud over det Antal Mennesker, vi har fast Forbindelse med. Disse nye Emner rummer lige saa gode Muligheder som vore gamle Medlemmer og Abonnenter, men vi kan ikke magte at gennemarbejde Landet med de Møder, Samtaler og trykte Udsendelser, som skulde bringe den nødvendige Kontakt. Det Personale, vi nu har, kan ikke overkomme mere end Forvaltningen af det sæd-

*) Vi har ment det rigtigt ogsaa at udsende denne Henvendelse til den Del af vore Abonnenter, Forlagskunder og Mødedeltagere, som ikke er Medlemmer af *Dansk Samling*, selv om vi ved, at der blandt dem findes Mennesker, som ikke har tænkt sig at blive Medlemmer af en politisk Organisation, eller som endog ønsker at blive staaende i en gammel Partiorganisation.

Vi har ment at kunne gøre det, fordi det Arbejde, vi udfører i *Dansk Samling*, jo gaar ud fra samme Grundsyn som Tidsskriftet, Pjecerne og Foredragene og nødvendigvis for os er en Enhed. Og naar vi ikke, saalænge Besættelsen varer, ønsker at blande os i den aktuelle Politik, men prøver at opsamle Kræfter til en god Fornylse i Danmark efter Krigen, saa kan forhaabentlig *alle* vore Læsere og Tilhørere være enige med os i, at det er nyttigt at forberede en saadan, selv om ingen kan vide, hvordan Partiforholdene bliver til den Tid.

Vi haaber i alt Fald i vort Arbejde at have givet Dem et Indtryk af, at vi ikke arbejder for en egoistisk Magtphobning til en bestemt Gruppe, men — saa godt vi kan — prøver at samle saa mange gode Kræfter som muligt til Gavn for vort Land, og vi haaber derfor ogsaa, at den her omtalte Del af Modtagerne af denne Henvendelse efter Gennemlæsningen vil hjælpe os paa samme Maade som de øvrige.

vanlige Arbejde, og der kan ikke regnes med et Overskud af Driften, som kan muliggøre et virkeligt Arbejde med de 16.000.

Vi kan naturligvis se Sagen saaledes, at hvis vi forøger vort Arbejde ad almindelig forretningsmæssig Vej, vil vi i Løbet af nogle Aar — maaske fem — kunne indhente disse 16.000. Var vi en almindelig Forretning, kunde vi sige saaledes.

Men vi mener ikke, det vil være rigtigt at lade saadanne Muligheder vente, naar det er et nationalt og politisk Arbejde, vi bedriver, og naar Danmark er inde i særlige Forhold, som straks efter denne Krig vil kræve, at der er Kræfter til helt nyt Initiativ.

Vi har derfor bestemt os til at henvende os til de Mennesker, som kender vort Arbejde gennem Medlemsskab, som Abonnenter, som Købere eller som Mødedeltagere, idet vi beder Dem hjælpe os med at skaffe det nødvendige økonomiske Grundlag for Ansættelse af nogle *Rejsesekretærer* og andet Personale til Løsning af Opgaven, de 16.000 har stillet os.

Vi er klar over, at 1942 er et uheldigt Aar for en saadan Henvendelse, men vi finder det paa den anden Side ganske uforsvarligt at lade *saa rige Muligheder* ligge ubenyttede hen.

+ + +

Aarsregnskaber og en almindelig Beretning for 1941 er endnu ikke færdigt til Offentliggørelse, saa vi maa nøjes med at trække nogle enkelte, undertiden lidt afrundede Tal ud.

I Aaret 1941 har vi ekspederet 93.500 Stk. nationale og politiske Pjecer, 380.000 Stk. nationale og kristelige Postkort, 4000 Stk. af vor nye Udgave af Saxo Grammaticus, 34.500 Stk. Tidsskrifter og Medlemsblade, ca. 100.000 Stk. duplikerede og trykte Meddelelser og ca. 3000 Breve.

Dette Arbejde er udført af et Personale, som ved Aarets Begyndelse bestod af Formanden og en Kontordame, men i Løbet af Aaret voksede til otte — i December Maaned var vi endog oppe paa tretten. Dette var ikke blot en Udvidelse i Antal, men vi fik ansat dygtig specialiseret Arbejdskraft og en Kontorleder, som formaaede at lede Arbejdet paa en effektiv og energisk Maade. Tillige havde vi Fritidshjælp af andre dygtige Specialister, navnlig indenfor Bogholderi, Folk, som var ansatte i store Virksomheder, og dette medførte, at vi nu skulde kunne ordne Kontorarbejdet rationelt og godt.

Foruden Saxo udgav vi lige før Jul Bogen *Ordets Herredømme* af *Regin Prenter*, og Tidsskriftet *Det tredje Standpunkt* naaede et langt Stykke forbi samtlige andre danske Tidsskrifter, idet det fik halvanden Gang saa mange Abonnenter som det, der ligger næstefter, og tre Gange saa mange som det, der kommer som Nummer tre i Rækken.

Vi havde i den Aargang Artikler fra Mænd som f. Eks. Rektor *Alf Ahlberg*, Sverige, — Kommandør *Halfdan Barfod* — Sognepræst *Chr. Bartholdy*

Tusindaaug Ey i Nordskoven i Høns herred.

(Illustration fra vor Saxo-Udgave)

— Dr. phil. *Vilh. la Cour* — Rektor *Egeberg-Jensen* — Professor Dr. phil. *Knud Fabricius* — Sognepræst *L. P. Fabricius* — *Ronald Fangen*, Norge, — Kommandørkapt. *Kai Hammerich* — Professor Dr. phil. *L. L. Hammerich* — Docent, Dr. phil. *Jens Holt* — Lektor *Paul Holt* — HRSagfører *Valdemar Hvidt* — Provst *Halldan Høgsbro* — LRSagfører *Harald Høgsbro* — Professor Dr. jur. *Vinding Kruse* — Sognepræst *K. E. Løgstrup* — Pastor *Kaj Munk* —

Pastor *Regin Prenter* — Professor, Dr. jur. *Carl Rasting* — Museumsdirektør *Sigurd Schultz* — Forstander *Folke Trier Hansen* — Lægen og Forfatteren *Johan Wøller*.

Derimod kunde vi ikke med den Arbejdskraft, vi raadede over, magte et Antal Møder, der svarede til Udgivelserne i Antal. Vi havde i 1941 kun ca. 250 Møder, samt Studiekredse med ca. 500 Deltagere ialt. Og det er alt for lidt — her er det vor Udvidelse skal sættes ind.

Foruden de almindelige Møder gennemførte vi i København et *Paaskestævne* og en *Ugehøjskole*. Her medvirkede bl. a. følgende: Seminarielærer *Claus Eskildsen* — Forstander *Robert Stærmose* — Red. *Kamp* fra »Dansk Samvirke« — Redaktionssekretær *Poul Melgaard* — Oberst *Chr. Lunn* — Docent, Dr. teol. *K. E. Skydsgaard* — Sognepræst *Halfdan Helweg* — Forstander *Aage Møller* — Kaptajn *Bartholdy* — Læge *Halfdan Lefèvre* — Fotografen og Forfatterinden *Jette Bang* — Skuespillerinden Fru *Ellen Malberg* og Recitatrice Fru *Lisbet Krüger*.

Ved de almindelige Møder — hvoraf vi navnlig erindrer de store i København, der samlede fra 1500 til 2000 Mennesker — talte bl. a. Professor *Ole Chievitz* — Forfatteren *Peter de Hemmer Gudme* — Dr. phil. *Vilh. la Cour* — Oberst *Lunn* — Læge *Halfdan Lefèvre* og *Jette Bang*. De, der havde flest Møder, var som tidligere: Lektor *Paul Holt*, LRsagfører *Harald Høgsbro*, Civilingeniør *Ove Hoff* og *Arne Sørensen*.

Vore unge har deltaget i *Frivillig Dansk Arbejdstjenestes* fire Arbejdslejre, og de er med i *Terrænporten* næsten overalt, hvor en saadan er sat i Gang.

En Kreds af Dansk Samlings Medarbejdere (*Paul Holt*, *Harald Høgsbro*, *Ove Hoff* og *Arne Sørensen*) har i 1941 fortsat deres Arbejde som faste Skribenter ved Tidsskriftet *Vort Værn*.

I den aktuelle Politik har vi holdt os passive, idet vi — som allerede meddelt i 1940 — ikke ønsker at blive Ophav til Splittelse, der kunde udnyttes af uvedkommende Parter.

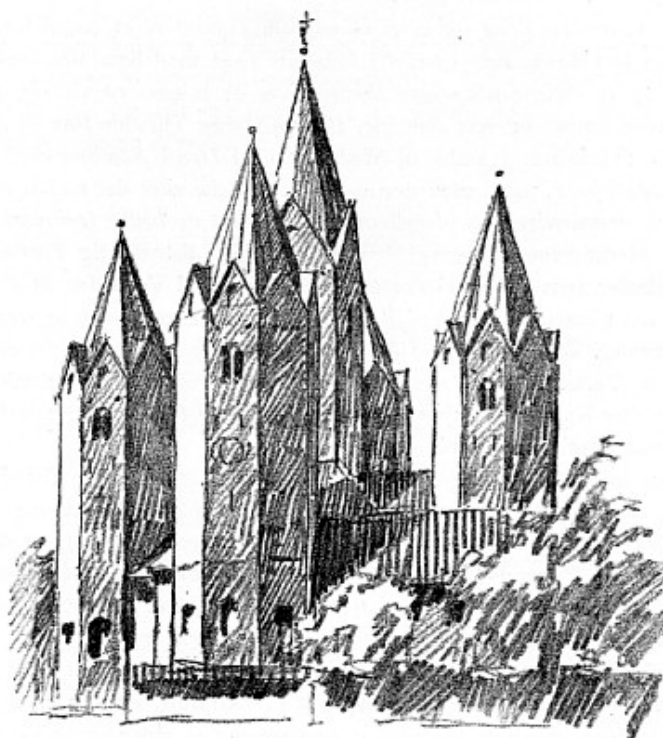
* * *

Dette er saaledes nogle Eksempler paa, hvad vi har præsteret i 1941 — og hvad vi atter — *paa almindelig forretningsmæssig Basis* — kan præstere i 1942.

Nu er det vi gerne vil prøve at forklare, hvad det er vi skal bruge ekstra Financiering til i 1942.

Naar vi f. Eks. har kunnet udgive et saa stort Værk som *Saxo Grammaticus* i 4000 Eksemplarer til en meget billig Pris og faa det udsolgt samtidig med at det udkommer, skyldes det, at vi har en Mængde frivillig Arbejdskraft Hundreder af Steder rundt i Landet, som uden Vederlag hjælper os med dette nationale Arbejde. Det samme gælder Tidsskriftet. Et dansk Tidsskrift kan som Regel kun faa omkring 1000 Abonnenter, og naar det saa er gaaet med Underskud i nogle Aar, kører den financierende træt, og det inddrages. Vore

frivillige Medhjælpere har kunnet bringe det op til et Oplag paa 3000, men vi kan regne ud, at vi i Løbet af nogle Aar kan faa det op paa ti, ja maaske femten Tusind Abonnenter, blot vi faar udbygget vort Tillidsmandssystem. Vi gjorde et Forsøg i Efteraaret 1941. Vi sendte to unge Mænd rundt i to jyske Amter. Det lykkedes dem i Løbet af et Par Maaneder at faa Tillidsmænd i

Eskebjerg Kirke i Kalundborg

(Illustration fra vor Saxo-Udgave)

samtlige Byer og Sogne i disse Amter, saaledes at der i disse to Amter blev forudbestilt ca. 6000 Eksemplarer af den Udgivelse, der var planlagt paa det Tidspunkt.

Nu maa man ikke forstaa det saaledes, at det drejer sig om at gøre Folk til Bogagenter i deres Fritid. Nej, her er en lang Række nationale Arbejdsindsatser, som slynger sig ind i hinanden: Læsning, Studiekredse, Møder, Kursus, Arbejdslejre, Terrænsport, idet hele taget *en Aktivisering af Tusinder Danske, fysisk og aandeligt*, med det Formaal for Øje at kunne yde en fuld national og politisk Indsats for vort Land.

Som tidligere nævnt, raader vi over ca. 16.000 omtrent ubearbejdede nye Emner. Men dette Tal er vilkaarligt og kan næsten udvides efter Behag, hvis vi blot kan magte det arbejdsmæssigt. De 9000 af dette Tal fik vi paa den Maade, at vi udsendte et Spørgeskema til 2500 af vore mest ivrige Medhjælpere rundt om i Landet og bad dem om nye Emner. De sendte os de 9000 Navne og Adresser paa tre Uger!

Hvad vi nu har Brug for er et økonomisk Tilskud til et Antal Rejsesekretærer, som kan dække hele Landet i Løbet af 1942 med Samtaler, smaa Sammenkomster og enkelte lidt større Møder, hvor de bringer en virkelig Kontakt mellem vore Emner og vort Arbejde. Det vil i visse Tilfælde føre til Abonnement paa Tidsskriftet, i andre til Medlemsskab i *Dansk Samling* eller til Køb af nationale Pjecer, men enten det nu bliver det ene eller det andet, udbygges der her *et uvurderligt Arbejdsfællesskab for et nyt og bedre Danmark*.

Hvis Modtagerne af denne Henvendelse viser tilstrækkelig Forstaaelse af de Muligheder, som her er skitseret, er der ikke noget i Vejen for, at vi i Løbet af 1942 kan gennemføre at faa *Tillidsmænd i hvert eneste Sogn og hver eneste By i Danmark*. Tænk paa, hvad det vil sige for Opbygningsarbejdet efter Krigens! Tænk f. Eks. hvilken Værdi et saadant System af Tillidsmænd vilde have, hvis man efter Krigens Slutning skulde have et nyt Dagblad i Gang, uafhængigt af de gamle politiske Partier!

Der er tre Kendsgerninger, som taler for en Støtte til dette Arbejde:

1. Vort Arbejde er gennemsyret af en klar politisk Tankegang. Vi har gennem Aar i vore Tidsskriftsartikler, Pjecer, Bøger, Møder og Studiekredse arbejdet for en Fornyelse af det gamle danske, nordiske og vesterlandske Frihedssyn, som vil faa sin store Tid efter denne Krig. Det Frihedssyn, som kun kan virkeliggøres, naar det forenes med politisk Ansvar overfor Folket i Stedet for den enkelte Klasse, og naar det forbindes med et levende socialt Ansvar.

2. Vort Arbejde har allerede en kraftig Tilslutning, som viser, *at det kan nytte*. Mens der endnu er Mennesker, som ryster paa Hovedet og siger, at det danske Folk *er* fortabt, saa kan vi allerede med *praktiske Resultater* modbevise en saadan Paastand. Vort Arbejde strækker sig fra de mest københavnske Københavnerne til de fjerneste Vestjyder, det omfatter Folk fra alle Samfundslag og af al Slags Uddannelse og som De har set af de Navne, vi har nævnt for Dem fra vort Tidsskrift og vore Møder, har vi kunnet samle en stor Kreds af Landets mest ansete Mænd og Kvinder, baade nationalt og fagligt, til et Medarbejderskab.

3. *Vi er uafhængige*. Selv om ingen ved, hvordan Forholdene for vort Land bliver efter denne Krig, saa forstaar vist de fleste, at der skal en gennemgribende Fornyelse til. Men der er betydelige politiske Magtgrupper, som vil være imod enhver Forandring, og som med deres vældige Magt over Pressen og det politiske Liv vil have meget store Muligheder for at kvæle en sund dansk Fornyelse. Tænk her f. Eks. paa den danske *Radikalisme*, der aldeles

ikke er til Sinds at afgive det enevældige Herredømme, den har haft i dansk Politik i adskillige Aartier. *Her er det af uvurderlig Betydning, at der allerede nu forberedes en uafhængig Part*, som er for stærk til at kunne underkues.

Vi har allerede udset nogle egnede Folk til disse Rejseopgaver, og de har erklæret sig villige. Vi kan ikke sige nøjagtigt, hvor meget vi skal bruge, for vi kan naturligvis variere Indsatsens Omfang meget efter det indkomne Beløb, men hvis vi skal holde os til en Indsats, der Aaret efter *ikke* behøver Financiering paa denne Maade, men kan financieres af den Forøgelse af den almindelige Drift, som den selv har tilført, kan vi anvende op til 30.000 Kr. i 1942, indsamlet paa denne Maade.

(Illustration fra vor Saxo-Udgave)

Vi er ganske klar over, at det er en vanskelig Tid at bede om Penge i. Men vi mener, at de Muligheder, vi raader over, er saa gode, at det vilde være uforsvarligt at lade være. *Vi beder derfor om Penge paa samme Maade, som man i Sverige beder om Forsvarslaan, egentlig langt ud over den Grænse, som Folk under almindelige Omstændigheder mener at kunne klare.* Vi har ingen Mulighed for saadanne Forberedelser i Danmark, men vi har Mulighed for at styrke vort praktiske og aandelige Fællesskab, saa vi senere kan være bedre egnet til at forvalte et frit Land, end vi var d. 9. April.

Derfor beder vi Dem om Deres *fulde Indsats* her, og vi forsikrer Dem, at vi i vort Arbejde vil gøre vort til, at de Muligheder, De herved aabner for os, vil blive udnyttede af al Kraft.

Vi vedlægger nu til Deres Afbenyttelse en Giroblanket og et Kort, hvorpaa De kan tegne Dem for et Bidrag til denne Indsamling.

Hvis De ønsker at betale eet Bidrag een Gang for alle og straks, er det ikke nødvendigt at anvende Kortet; da kan De blot indsende Beløbet paa Giro eller Check.

Ønsker De derimod at betale een Gang for alle, men paa et senere Tidspunkt — eller ønsker De at betale i flere Rater i Løbet af Aaret, beder vi Dem indsende Kortet nu, saaledes at vi dermed kan faa Overblik over, hvormeget vi kan regne med.

Der vil til Bidragyderne senere blive udsendt en Beretning over, hvormeget der er kommet ind, og hvordan vi anvender dette Beløb.

for *Det tredje Standpunkt og Dansk Samling*:

Arne Sørensen Paul Holt
Egil Barfod Jørgen Staffeldt Jørgen Diemer
(Forretningsudvalg).

Til ovenstaaende følger Dr. phil. Vilh. la Cour følgende:

(Gengivet i Facsimile paa Omslaget overfor).

Rundt om i Landet spørges der, hvad vi skal gøre for at blive frie, og hvad vi skal udrette, når vi er blevet frie. De unge siger: Sæt os i Gang! De ældre: Hvor kan vi støtte?

For den, som står midt i Arbejdet, er Svaret let. Han siger: Støt simpelthen dette! Det er her, det frie Sind værges, til det har sejret og vi samlede kan bygge Fremtiden op!

Er det en ny Bevægelse, der er Tale om? Nej, dertil har den for megen god dansk Tradition i sig! Er det da kun en Fornyelse af noget gammelkendt? Nej, dertil står vi i for levende Gæld til Øjeblikkets moralske Opvågnen indenfor vor vesterlandske Kultur! Hvad er det da? Det er dansk Liv, i Hjem og Samfund, i Folk og Rige — simpelthen! Rodfæstet, spiredygtigt! Med den Tro og det Ansvar, som er Livets Grundkræfter. Vær sikker paa: den kommende Tid vil trænge hårdt til frimodig og ansvarsfuld dansk Livsvilje!

Men hvor Jorden ligger brak, må der Arbejde til. Derfor slides der. Og derfor hedder det: Giv os en Haandsrækning!

Birkerød, den 10. Januar 1942.

Deres Landsmand

Vilh. la Cour.

Rundt om i Landet spørges der, hvad vi skal gøre for at blive frie, og hvad vi skal udrette, når vi er blevet frie. De unge siger: Set os i Gang! De ældre: Hvor kan vi stykke?

For dem, som står midt i Strøget, er Svaret let. Man siger: Støt uimpulsen dette! Det er her, det frie Land venter, til det har sejret og vi samledes kan bygge Fremtiden op!

Er det en rigtig Besvarelse, der er Tale om? Nej - det vil have den for megen god, direkte Indvirkning i sig! Er det den blinde en Forsøgelse af noget gammeldags? Nej - det vil vi i for første Gald til Efterskolens moralske Opdragelse inden for vor vortlandiske Kædet! Hvad er det da? Det er danske Liv, i Hjem og Samfund, i Færd og Hvil - kimpet: hem! Modfærd, spindelig. Med den Tro og det Ansvare, som er Livets Grundkræfter. Vår retter på: den kommende Tid vil trænge hærdt til frihed og ansvarelig dansk Liv: vilge!

Men hvor Jorden ligger brakt, må der straks til. Der for skides der. Og derfor hedder det: Giv os en Røst, røstning!

Dette Landmand

Risskov den 10. Jan 1942.

Vilhelm Le Corré

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk